

חובת תפילה לנשים המטופלות בילדים

שאלה: נפשי בשאלתי לגבי מצוות נשים בתפילה, מהו חובתן בתפילה, וכמה הם צריכות להתפלל בפרט כשהם מטופלים בצרכי הילדים וצרכי הבית, והתעוררתי לשאול כי רבו ההתנהגויות בזה, כי יש נשים שמתפללות ג' תפילות בכל יום מתוך הסידור המטבע שתקנו לנו אנשי כנסת הגדולה, אמנם ישנן כאלו נשים שמתפללות רק בשפה שלהן ובדיבור פרטי להשי"ת, אך אינם מתפללות מה שתיקנו חז"ל בסידור התפילה, והמה גם מרבות באמירות תהלים להקב"ה ושופכות בזה את נפשם להקב"ה, וטענתם בפיהם כי כך הם ראו אצל אימותיהם שהרבו באמירת תהלים ולגבי תפילתן היה רק דיבור פרטי אל ה' בלשון המדובר. ורציתי לשאול מהו הדרך המובחרת בזו.

תשובה:

מלשון השאלה נראה, כי איירי באשה המטופלות בילדים רכים שבבית, ואתיחס להשאלה באופן ובצירוף כזה.

במשנ"ב פוסק כי נשים צריכות להתפלל שמו"ע

הנה המשנה ברורה (או"ח סימן קו ס"ק ד') פוסק ש**נשים יתפללו תפילת שמונה עשרה**, ומוסיף שם עוד לגבי שחרית 'ונכון גם כן שיקבלו עליהן עול מלכות שמים דהיינו שיאמרו על כל פנים שמע ישראל, ויאמרו גם כן ברכת אמת ויציב כדי לסמוך האולה לתפלה'.

למעשה אסר לרבנית כשהיה ילדים בבית

אכן ראיתי מה שכתב בנו של החפץ חיים רבי לייב זצ"ל, שאביו הגדול זצ"ל לא הרשה לאמו להתפלל כל זמן שהיה להם עדיין ילדים בבית, ויוצא כי מה שכתב החפץ חיים במשנ"ב שנשים צריכות להתפלל שמו"ע, **הרי זה רק לאחר שביטתם התרוקן מילדים ואין האם מטופלת בהם**. וכך מורה השכל הנכון, שלנשים שיש להם עדיין ילדים בביתם, קשה להם עד למאוד לעסוק בהנהיגת דברים בשלימות. (ואל תיקשי אמאי אינו כתב זאת במ"ב, כי יש דברים שהמה להלכה ולא למעשה והכל לפי העניין וכו').

נשים פטורות ממצוות עשה שהזמן גרמא

והאמת הוא, כי כן איתא בראשונים בטעם הדבר ש**נשים פטורות ממצוות עשה שהזמן גרמא**, כי לנשים יש להם חובות כלפי בעלה וילדיה, וכלל עול

הבית מוטל עליה, ולכך פטרו אותם ממצוות עשה שיש להם זמן קבוע היות וא"א להם להיות זמין לזמן קבוע היות ויש להם חובות וטירדות הבעל והבית.

חובת תפילה עושה לחץ לנשים המטופלות בילדים

וכן ראיתי **שהרב פאם זצ"ל** היה דרכו להורות לאברכים שיש להם עדיין ילדים בבית שיאמרו לב"ב שלא יתפללו, ופ"א בא אליו אברך אחד בטענה כי זוגתו ואמרות לו כי יש פעמים שיש לה זמן לתפילה וכגון בעת שהתינוק ישן וכדומה, נענה לו הרב פאם ואמר, **תאמר לה שבעת שהתינוק ישן זה הזמן שלה ללכת גם היא לישון**, לאגור לעצמה כוחות שתוכל להתמסר לצאצאיה כיאות.

והיינו שהוא הבין, כי אם יהיה בדעת האישה שבעת שהתינוק ישן וכדומה יש עליה חוב להתפלל, הרי זה יכניס בה לחץ בראשה ולא תוכל להתמסר לילדים כראוי.

הנהגה למעשה

ולכך אמינא, **כי בעת שיש עדיין ילדים בבית, אינו כדאי שיהיה להם חוק וזמן קבוע לתפילה** כי זה יכניס אותה לחץ ו'פרעשו"ר' ולא תוכל לטפל בעבודת הבית ובצרכי התינוקות והילדים שבבית כראוי.

אמנם וודאי שמותר וראוי לה להתפלל ולומר תהלים לשפוך את נפשה לבוא כל עולמים, אלא שלא תעשה כן בדרך חוק וחויב, כי בזה שוב יהיה לה הלחץ זה הדחק, ולא תוכל להתמסר כראוי לעבודת הבית ולצאצאים.

דבר נפלא לדבר לה' בשפה שלהן וכן גם לגברים

ומה שכתב השואל כי ישנם המה הנוהגות לדבר להקב"ה בשפה שלהן מקירות לבבן, **הרי זה נפלא מאוד**, וזה באמת מצוות תפילה האמיתית. וכן מצאנו מחלוקת בראשונים ברמב"ם והרמב"ן אם יש על האדם חובת תפילה בכל יום מדאורייתא, או רק כשהוא נמצא בעת צר. ונמצא כי בעת שמדברת להקב"ה מקירות ליבה ומשיחה את מצוקותיה, הרי זה כתפילה בעת צר שזה מדאורייתא לכו"ע, **והרי זה דבר מעולה עד למאוד, ותשיח את לבה להשי"ת כסדר**.

ובאמת גם לגברים המתפללים ג' תפילות בכל יום, **הרי זה כדאי להם שמפעם לפעם ידברו להשי"ת** וישיחו אליו את מצוקותיהם שיש בלבבם, ובזה **ימצאו קרבת אלוקים המתוק וירגישו את נועם ה'** עליהם באמת.

עצה טובה בשאר מלאכות הבית

ובד בבד לעצה טובה אמינא - מתורתך תלמידי, **שגם בשאר עבודות הבית צריך להיות כן**, שאל לה להרגיש בנפשה כי יש עליה חוב יומי לבשל אוכל ולכבס הבגדים וכו', כי בזה תרגיש לחץ גדול עליה, ותעשה זה כמו ראב"ט ולא במסירות ובהאבה לבני הבית, וצריכה שתכניס בראשה ובמוחה ההבנה כי יש לה רצון וחשק להיטיב לבני הבית, ולהכין להם אוכל ושאר כל הצטרותם באהבתה אליהם, אך לא בדרך חוק וחובה כאחד שמוטל עליו חוב כבד, ואם משום איזה סיבה לא יעשה כל מה שהיא חש שמוטל עליה לעשות ג"כ טוב והכל כבר יסדר, והעיקר הוא שיהיה מלאכתה בנאמנה ומתוך שמחה ושלות הנפש.

נתנדב

לע"נ מוה"ר אברהם בן ר' משה ע"ה

נתנדב ע"י ידידינו מו"ה מאיר גאדינגער הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת בתו למז"ט

נתנדב

לע"נ שלום ברוך יהודה בן רבי יוסף
יחיאל מיכל שליט"א

"מקום זה ממתין עבורך! הרם את מתת ידך

הנדיבה למען הוצאת הגליון הזה"